

kan nedbringes uden oprettelse af flere nye afdelinger i landsretterne, jfr. ovenfor under I. 2. og 3., har retsplejerådet overvejet, hvilken indsats fra retsvæsenets side i tid og personer som kræves for at sikre, at de forskellige kategorier af retssager kan blive behandlet og afgjort på den mest betryggende måde og på en rimelig kort tid, jfr. afsnit 3-6 i betænkning nr. 773. Betænkningen indeholder som nævnt et udkast til lov om ændring af retsplejeloven, der bl. a. indeholder forslag om ændringer i fordelingen af den saglige kompetence i borgerlige sager mellem underretter og landsretter.

A. Retsplejerådets forslag.

1. Indførelse af henvisningsregel, forhøjelse af underretsgrænsen og henlæggelse af flere sagstyper til underretterne.

1.1. Efter retsplejelovens § 224 behandles borgerlige sager i 1. instans ved landsret, medmindre de ved § 225 eller anden særlig forskrift er henlagt til underret eller i henhold til parternes vedtagelse indbringes for underret. Henlæggelse af sagsområder til underret er sket *dels* på grundlag af visse saglige kriterier kombineret med en værdigrænse, der som nævnt ovenfor under I.2 ved lov nr. 88 af 26. marts 1975 blev forhøjet fra 10.000 kr. til 30.000 kr., *dels* på grundlag af sagens karakter alene, jfr. § 225.

1.2 I forbindelse med overvejelserne om, hvilke ændringer der bør foretages i fordelingen af den saglige kompetence mellem underret og landsret, har retsplejerådet *dels* overvejet mulighederne for en yderligere forhøjelse (eller ophævelse) af underretsgrænsen, *dels* undersøgt, om flere sagstyper bør henlægges til underretterne.

Rådet finder, at det vil være både muligt og hensigtsmæssigt at kombinere generelle regler af den type, loven hidtil har indeholdt, med en konkret overvejelse i den enkelte sag af, ved hvilken ret og efter hvilke procedureregler sagen bør behandles. En sådan delvis individuel bedømmelse kan opnås ved et system, hvorefter visse af de sager, som skal anlægges ved underret, men som findes bedre egnet til kollegialbehandling, efter en parts ønske af *underretten kan henvises til 1. instansbehandling ved landsretten*. Da en gennemførelse af henvisningsreglen uden en samtidig forhøjelse af underretsgrænsen vil formindske den lettelse af landsretternes arbejdsbyrde, som blev gennemført ved lov nr. 88 af 26. marts 1975, foreslår rådets flertal, at *underretsgrænsen* samtidig

med gennemførelsen af henvisningsreglen *forhøjes til f. eks. 50.000 kr.*, jfr. betænkningen side 29.

1.3 Retsplejerådet foreslår endvidere, at *sager* om forholdet mellem private arbejdsgivere og deres ansatte og private straffesager *henlægges til behandling ved underretterne* uanset sagernes værdi, dog med mulighed for henvisning til landsretten i medfør af den ovennævnte regel. Der henvises i øvrigt til betænkningen side 30-31.

2. Nedsættelse af antallet af landsdommere, der medvirker ved den enkelte sags behandling.

2.1. Retsplejerådet foreslår den gældende regel i § 338, stk. 3, hvorefter landsretten *under forberedelsen af en sag* med visse undtagelser kan beklædes af en enkelt dommer, erstattet af en almindelig regel om, at en enkelt dommer kan handle på retens vegne uden for domsforhandlingen (betænkningssudkastets nr. 1, jfr. lovforslagets nr. 9). Den gældende regel i § 338, stk. 3, 2. pkt., hvorefter samtlige dommere, der skal deltage i pådømmelsen, normalt bør være til stede under forberedelsen, såfremt retshandlingen består i vidneførsel, afhjæmning af syn og skøn, afhøring af en part eller kendelse om et omtvistet punkt, er således ikke medtaget i den foreslåede bestemmelse. Samtidig erstatter denne den gældende regel i § 844, stk. 1, hvorefter der altid skal deltage 3 dommere ved forhåndsafvisning i straffesager.

2.2. Selv om rådets forslag om en forhøjelse af underretsgrænsen kombineret med en henvisningsregel gennemføres, vil der efter rådets opfattelse ved landsretterne blive anlagt et vist antal sager, som uanset deres værdi er så enkle, at de fuldt forsvarligt vil kunne behandles ved underretterne. En henvisning af sådanne sager til vedkommende underret vil dog ikke være hensigtsmæssig. Retsplejerådet foreslår i stedet, at der åbnes mulighed for, at sådanne sager med parternes tilslutning *kan behandles til ende og pådømmes af én landsdommer*, jfr. betænkningssudkastets nr. 7 (§ 351 a, stk. 3) og lovforslagets nr. 9 samt bemærkningerne i betænkningen side 62.

3. Ændrede betegnelser.

I betænkningen side 40-41 stilles endvidere forslag om en *ændret betegnelse* for underretter og underretsdommere. Disse betegnelser er efter retsplejerådets opfattelse ikke længere træffende, idet langt den overvejende del af såvel borgerlige sager